

تعریف انواع متغیر ها

مدرس : سعیده فخارپور

مسئول کتابخانه دانشکده پرستاری البرز

مرداد ۱۳۹۴

متغیر ہا
variable

متغیر عبارت است از: مشخصه یک فرد، چیز یا پدیده که قابل اندازه گیری بوده و می تواند مقدار مختلفی را بپذیرد.

متغیر صفت غیر مشترک مجموعه ای از افراد،
اشیا یا عنا صراست.

**هر متغیر موضوع هر کدام از
اهداف اختصاصی و یا هر یک از
سوالات پرسشنامه است.**

انواع متغیرها از نظر اندازه گیری

```
graph TD; A[انواع متغیرها از نظر اندازه گیری] --> B[Quantitative کمی]; A --> C[Qualitative کیفی];
```

Quantitative کمی

Qualitative کیفی

متغیر های کیفی: صفاتی که با عدد قابل
اندازه گیری نبوده یا واحدی برای
اندازه گیری ندارند

کیفی
Qualitative

ترتیبی – رتبه ای
Ordinal

اسمی Nominal

Nominal یا متغیرهای اسمی

این متغیرها تنها براساس یک ویژگی تقسیم بندی می شوند. بین مقادیر آنها فاصله، تقدم و تاخر وجود ندارد. این صفات قابل مقایسه نبوده و عدد صفر مطلق هم ندارند.

مثل: جنس ۱-مذکر ۲-مونث

متغیرهای ترتیبی ordinal

افراد یا اشیا از لحاظ صفت خاصی رتبه بندی میشوند. اعداد تنها اطلاعاتی در مورد سلسله مراتب یا رتبه افراد یا اشیا را فراهم میکنند. بین طبقات مختلف تقدم و تاخر وجود دارد و قابل مقایسه هستند. اما صفر مطلق ندارد.

مثال:

میزان تحصیلات:

۱- بیسواد

۲- ابتدایی

۳- راهنمایی

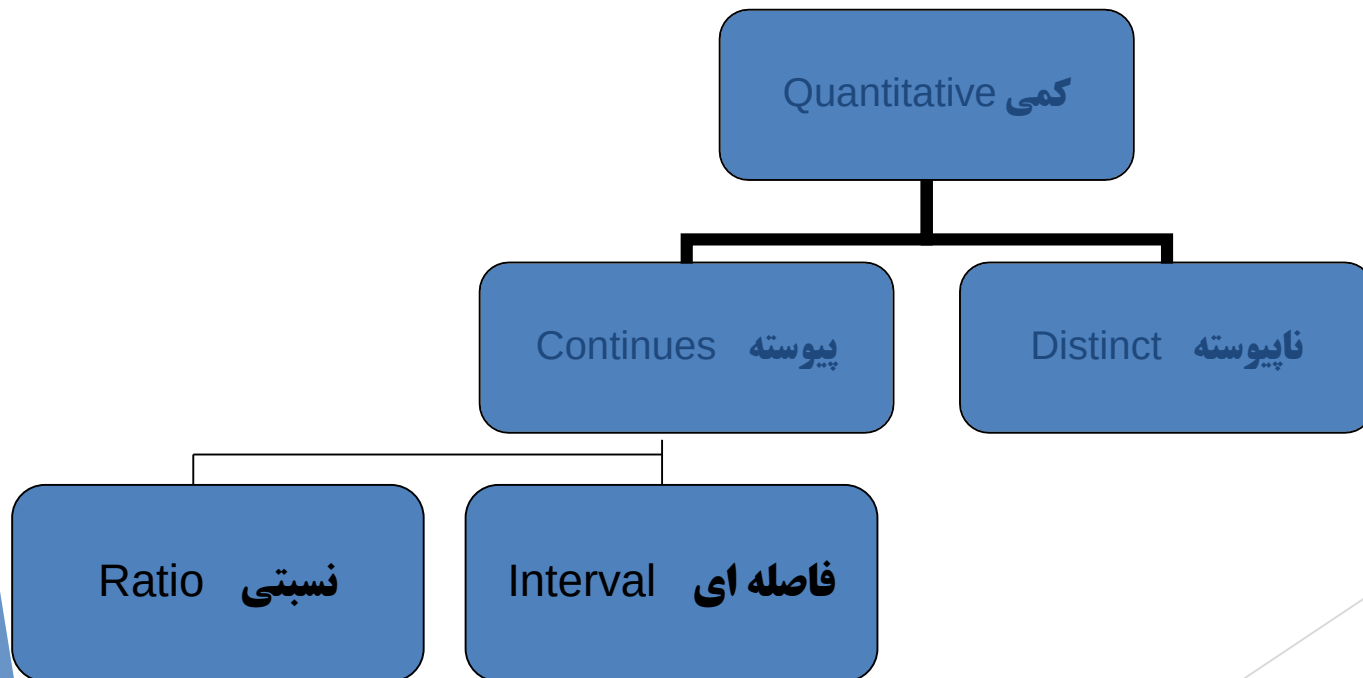
۴- دبیرستان

۵- دیپلم

۶- بالاتر از دیپلم

میزان آگاهی ۱- خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف

متغیر کمی : به متغیری گفته میشود که واحدی برای اندازه گیری آن وجود دارد. مثل سن ، تعداد فرزندان، درجه حرارت، تعداد باکتریهای آب

متغیر کمی ناپیوسته یا Distinct

بین مقادیر مختلف آن مقدار دیگری قرار نمی گیرد یا بین اعداد فاصله وجود ندارد.

مثل: تعداد زایمان ها یا تعداد دندانهای پوسیده

پیوسته متغیر کمی یا
Continius

Interval فاصله ای

Ratio نسبتی

متغیر پیوسته فاصله ای

تقدم و تاخر درجات مختلف بین طبقات آن واقعی است.
صفر مطلق وجود دارد. اما صفر به معنی فقدان متغیر
محسوب نمی شود. طبقات قابل مقایسه هستند.
مثل دمای هوا و درجه حرارت

متغیر پیوسته نسبتی

فاصله معین بین طبقات وجود دارد. صفر مطلق وجود دارد و به معنی عدم وجود متغیر محسوب میگردد. صفات قابل مقایسه هستند. تقدم و تاخر بین درجات وجود دارد. مثل مقدار درآمد ، دفعات مراجعه به پزشک ، قد ، وزن

متغیرها از نظر نقش آنها در تحقیق

متغیر مستقل

متغیر وابسته

متغیر مداخله گر

متغیر مستقل دوم یا تعدیل کننده

متغیر زمینه ای

متغیر مستقل

بررسی علل و عواملی که موجب مسئله شده اند

یک خصوصیت در محیط فیزیکی یا اجتماعی است که پس از انتخاب مورد دخالت و دستکاری از سوی محقق، مقادیری را پذیرفته و تاثیرش بر متغیر دیگر مشاهده میشود. متغیرهایی که برای توصیف یا اندازه گیری عواملی که در ایجاد مسئله مورد تحقیق نقش دارند بکار گرفته میشود که معمولاً بیش از یکی است.

متغیر وابسته یا ملاک

متغیر اصلی موضوع تحقیق است. متغیری که مسئله مورد مطالعه را توصیف میکند یا آن را اندازه گیری میکند. معمولاً متغیر وابسته در هر تحقیق فقط یکی است و متغیری است که تغییرات آن تحت تاثیر متغیر مستقل قرار دارد.

بررسی ارتباط هوش با معدل دانشجویان

برآورد نسبت رشد جمعیت به تفکیک
مناطق جغرافیایی

بررسی تاثیر مصرف سیگار بر سرطان ریه

بررسی میزان هوش دانشجویان

متغیر مداخله گر

متغیری که با مسئله مورد تحقیق و علت آن ارتباط دارد یعنی هم بر روی متغیر وابسته و هم بر روی متغیر مستقل تاثیر دارد .

متغیر مستقل دوم یا تعدیل کننده

متغیر کمی یا کیفی که میزان رابطه بین متغیر مستقل و وابسته را تحت تاثیر قرار میدهد. شدت و جهت ارتباط بین این دو متغیر را تغییر میدهد

عدم رعایت در مان در مبتلایان به سل

چه تعدادی از بیماران رژیم درمانی را رعایت نکرده اند؟
تعریف عدم رعایت رژیم درمانی

چه عواملی بر روی این مسئله نقش داشته؟ و اثر هر کدام چقدر
است؟